

LISTY PRAHY 1[®]

kulturně společenský měsíčník

červen

6

2025

www.listyprahy1.cz

Dvakrát z UPM

Photo: Fred Kramer a Kde ty všechny kytky...

Uměleckoprůmyslové museum aktuálně nabízí další dvě atraktivní výstavy. Ke všemu, co zde můžete vidět v jeho stálých expozicích, se nedávno přidala výstava věnovaná historii textilního tisku zejména pro oděvy a šátky, pod názvem *Kde ty všechny kytky jsou*. A do konce července lze navštívit retrospektivu pozoruhodné osobnosti české reklamní fotografie 40.–80. let 20. století *Photo: Fred Kramer*.

Krása prodává

Dílo Freda Kramera (1913–1994) se v UPM představuje ve vůbec první retrospektivě. Za prozkoumání stojí nejen jeho

Šátek „rybářský“, 2. polovina 40. let 20. stol. (pravděpodobně Dvůr Králové n. Labem)

práce reklamního fotografa, vkus, s jakým pracoval, a který dnes často postrádáme, ale i jeho osobní příběh. Kramer se vyučil litografií a následně studoval na Státní grafické škole, v portrétním atelieru. Už na X. všesokolském sletu v roce 1938 dělal pokusy s barevnou fotografií. Po německé okupaci byl kvůli svému židovskému původu pronásledován, živil ho tajně zakázky. Žádal marně o vystěhování do Peru, pracoval tak pro židovskou obec, ale v roce 1942 byl odvezen a prošel několika koncentračními tábory. Přezil, vrátil se k fotografii a pracoval pro firmu Press Photo Service v paláci Adria. I po komunistickém převratu mohl s kolegy ve svém atelieru pokračovat, díky členství v Ústředním svazu československých výtvarných umělců. Fotil pro různé exportní firmy, jejichž produkce přinášela Československu cenné valuty. Jeho fotografie s velkým šarmem a s využitím ženské krásy propagovaly chloubu domácího průmyslu: jabloneckou bižuterii, sklo, porcelán, pracoval ale i pro podniky jako Ligna, Motokov, Centrotex a další, i pro domácí trh s módou, kosmetikou, také pro nově otevřený Dům módy na Václavském náměstí. Možná nejznámějším snímkem je tzv. „Košířská madona“, od roku 1988 symbol samizdatové Revolver revue.

Vystavený průřez dílem mluví sám za sebe, Kramerovy snímky okouzlí a uhranou dodnes. Retrospektiva v UPM, která mohla

Reklamní fotografie, motocykly kolem 1960

vzniknout díky daru Kramerovy ženy Heleny, snad jeho dílo dostane do širšího povědomí.

Šátek jako historická informace

Evropa po dlouhá staletí zpracovávala pouze těžké hedvábí nebo látky vlněné a lněné. Až v 16. století se sem dostala, vzory potištěná lehká bavlna z Indie. Rychle si získala oblibu díky snadnému praní a během 17. století začaly vznikat první textilky nejprve ve Francii, Anglii či Holandsku, a technikou tisku na bavlnu uspokojovaly

velkou poptávku v Evropě. Na modelech se tu objasňuje význam a užití různých druhů vzorů: puntíkem a proužkem počínaje, abstraktními, pop-artovými či zvířecími vzory konče. Ukázky české textilní produkce tu můžeme vidět i ve scénách z pamětnických filmů. Jsou tu ale i jiné filmové ukázky – a to už jsme u fenoménu šátků, které byly a jsou velmi často nositeli různých sdělení. Ať už propagačních (lázně Karlovy Vary, Cestovní kancelář mládeže), upomínkových (konec II. světové války), politické agitace včetně té sportovní (budování komunismu, Závody míru) či národní hrdosti (sokolské slety).

A tady jsme u těch nejzajímavějších šátků, které se skutečně staly záznamem dějin. Poprvé byly takto šátky využity už za

napoleonských válek. Na výstavě se setkáme třeba s tzv. vojenským „instruktážním“ šátkem, který zobrazuje a popisuje různé zbraně, teorii střelby, vojenské hodnosti, a také noty pro polní trubku. Neméně zajímavá je ukázka šátků i oděvů, které se po konci II. sv. války šily z tzv. únikových map. Britští či američtí piloti je měli natištěné na hedvábí či nylonu. Vydřely více než papírové, snadno se daly ukrýt a umožňovaly orientaci při sestřelení nad nepřátelským územím. Poválečné ekonomice chyběl materiál, a tak textilie potištěné únikovými mapami našly využití v módním průmyslu. Šátky byly a jsou i nositeli umění převedeného na textil. Exkluzivní výrobky často zdobí tisk podle návrhů známých malířů či designérů.

Červnové pranostiky

Červen přináší Medarda, známou lidovou pranostiku, která předpovídá deštivé období na dalších čtyřicet dní. Jde o rčení notoricky známé, snad každý o Medardovi někdy slyšel.

Ovšem červen nabízí podobných frázíků přehršel. Okrajová otázka je, zda někdo ještě rozumí termínu přehršel a zda frázemý (*ustálená slovní spojení s vlastním významem*) má vůbec cenu zmiňovat, když jsou podle některých lidí stresujícím faktorem dětí u přijímacích zkoušek.

Nerozumí jim, prý.

Proto je možná červen vhodným obdobím na oživení znalosti o pranostikách. A nejen těch mediálně známých, jako je ta o Medardovi.

V červnovém panteonu pořekadel je zde kupříkladu spojení se jmény Norbert, Antonie s Antonínem, Vít, Alois a Ladislav, pranostiky jsou spojené i s Petrem a Pavlem.

Nabízí se logická kvízová otázka, zda nějakou pranostiku spojujovanou s uvedenými jmény všeobecně známe?

Třeba, *prší-li na Ladislava, déšť po sedm neděl trvá, svatý Vít dává trávě pít, svatá To-*

nička mívá často uplakaná očička a o svatém Norbertu chladno jde už k čertu.

Jak vidno, je to často o dešti, který byl a je pro nás nezbytný. Když je ho hodně, samozřejmě to vadí, ale když není, vadí to snad ještě víc. Červnové pranostiky v tom měly jasno.

Dříve se na jejich základě skutečně dalo předpovědět počasí. Mnohdy stejně dobře, jako dnes s pomocí moderních aplikací. Tedy až na to, že ty dávné předpovědi měly větší šarm a poetiku, ale i napětí, zda opravdu vyjdou.

Co je ale zajímavé, pranostiky nás vedou k zamyšlení nad souzněním s přírodou.

To je, samozřejmě, v dnešní době poněkud náročnější, víc trendy je souznění s technikou, potažmo s umělou inteligencí, ale cestou k letnímu slunovratu to bez přírody vlastně vůbec nelze. Protože, podle pranostik, jaký je *Petr a Pavel, takový bude i Havel*.

Nu, nebyli ti naši předkové v tvorbě pořekadel a frázíků i jinotajů doslova mistři?

Prožijte příjemně vzrušující červnové dny, s pořekadly či bez nich, nejlépe podle vlastního naturelu. Přesně jak praví dávný lidový postřeh o tom, že jak si to uděláš, takový to máš. Třeba v červnu... **JN**

Kafka⁴ gallery

V Quadriu (Spálená 22, Praha 1) vznikl nový prostor věnovaný Kafkově odkazu. Jedná se o výstavní prostor v pohybu a nachází se v zadní části prvního patra (Food level), do kterého se dostanete eskalátory, a nabízí mimo jiné také jedinečný výhled na otáčející se Kafkovu hlavu. Témata i autoři galerie se budou proměňovat v souladu s myšlenkou „Kafka v pohybu“. Navštěvníci zde najdou také Kafkovu knihovnu.

Co znamená Kafka? Jsou to – 4 ilustrace od 4 českých ilustrátorů. Tvůrci galerie oslovili Barboru Žižkovou, Jakuba Bachoríka, Lenku Samešovou a Jana Vajdu, aby po svém interpretovali Kafkova díla. Jejich úkolem bylo představit romány ze své osobní perspektivy a promítnout svůj vlastní pohled a způsob přemýšlení o nich do výsledného díla. Vznikla tak vizuálně silná kolekce, která reflektuje to, jak Kafkovu tvorbu vnímá mladá generace. Ilustrace propojují minulost se současností a dávají Kafkovým příběhům nový rozměr.

Jan Vajda (román Zámek) je český ilustrátor specializující se na digitální tvorbu. Jeho styl je barevný, detailní a často okořeněný jemným humorem. Inspiraci čerpá z absurdity a symboliky, které promítá do svého vizuálního jazyka. Ilustrace k Zámku vznikla pod vlivem živé atmosféry a nadčasovosti autorova světa. Příběh díla posunul do bu-

Barbora Žižková

doucnosti, čímž podtrhl jeho univerzálnost a otevřenost interpretacím.

Jakub Bachorík (román Proces) je ilustrátor a hudebník, vystudoval Ateliér ilustrace a grafiky na UMPRUM. Věnuje se knižní ilustraci, plakátům, komiksům i volné tvorbě. Jeho svět je plný sci-fi, motorsportu, technologií a podivných vyprávění. Inspirací pro ilustraci Procesu byla bezmoc a chaos byrokracie, které Kafka mistrně popsal. Výsledkem je nekonečný labyrint, ze kterého není úniku.

Lenka Samešová (román Proměna) vystudovala filmovou a televizní produkci, ale profesně se etablovala jako ilustrátorka pod značkou The Samesh. Ilustruje knihy, magazíny, navrhuje vizuální identitu a věnuje se i 3D tisku s humorem sobě vlastním. Ve své ilustraci k Proměně pracuje s alternativními motivy, a objevuje i jemné, laskavé detaily: sestru s houslemi, portrét Kafky nebo klíč jako symbol naděje. Kafka ji fascinuje nejen jako autor, ale i jako člověk plný humoru, empatie a vnitřní proměny.

Barbora Žižková (román Amerika) je ilustrátorka zaměřující se na cestopisnou tvorbu. Inspiraci čerpá z cest po celém světě. Rok strávila v Japonsku, vystavovala v Tokiu, Mexiku i Praze. Ilustruje cestopisy, kulturní průvodce, časopisy i deskové hry. Kafkův svět ji fascinuje svou obrazotvorností, temnotou i empatií k lidské křehkosti. Jeho postavy bloudí absurdními situacemi plnými úzkosti, otázek a bezvýchodnosti.

Kafka gallery je součástí nákupního centra Quadria, které je otevřeno každý pracovní den od 7.00 do 23.00 a o víkendů od 8.00 do 23.00.

PLACENÁ INZERCE

kudyznudy.cz
CzechTourism

20. PRAŽSKÉ FOLKLÓRNÍ DNY
17.-19.07. 2025

SCAN ME

www.praguefestival.cz

Lentiamo

50% SLEVA
NA SLUNEČNÍ DIOPTRICKÁ SKLA

Akce platí v optice Lentiamo a je časově omezená. Sleva se vztahuje na brýlové čočky Essilor při nákupu kompletních brýlí.

Optika Lentiamo
Křemencova 176/6,
110 00 Praha 1

Otevírací doba: Po - Pá: 10 - 18
+420 608 302 409
kremencova@lentiamo.cz

Jakub Rozehnal – o planetáriu i vesmírné hudbě

S nadcházejícím létem nás vždy jaksí víc zajímá hvězdná obloha. Hodně nám v poznání vesmíru může pomoci například návštěva planetária. To pražské však bylo donedávna uzavřené, ale už 14. června se opět otevře veřejnosti. Jakub Rozehnal, astronom, popularizátor této vědy a muž, který má jeho zásadní rekonstrukci (ale nejen) na starost, na mé otázky i přes napínavý finiš odpověděl do druhého dne. Tak jste zvědaví, co nové planetárium nabídne?

Když jsem hledala informace o rekonstrukci a zahájení provozu, narazila jsem na webu nejprve nikoli na Planetárium, ale na Planetum. Můžete mně i čtenářům objasnit, co se za tím názvem skrývá?

Značka Planetum vznikla krátce po mém jmenování ředitelem v roce 2018. Tehdy jsem vnímal potřebu nejen organizačně sjednotit jednotlivá střediska – tedy Planetárium Praha, Štefánikovu hvězdárnu a Hvězdárnu Ďáblice – ale také vytvořit nový, srozumitelný obraz celé instituce směrem k veřejnosti. Cítil jsem, že lidé si často nejsou jisti, co vlastně kdo provozuje, kam patří planetárium a kam hvězdárny, jaká je mezi nimi návaznost.

Zároveň jsme chtěli ukázat, že se instituce výrazně mění – dramaturgicky, technologicky i hodnotově. Značka Planetum tak vznikla jako nový, sjednocující název, který zní moderně, mezinárodně, a přitom zůstává blízký původnímu významu – tedy vztahu k planetám, vesmíru, poznání. Oficiálně jsme stále příspěvkovou organizací Hlavního města Prahy, ale Planetum je naše veřejná tvář a způsob, jakým jednotně vystupujeme navenek.

Na webu Planetária Praha i jinde se můžeme dočíst o naprosto unikátní nové technologii, která teď nahradila tu původní. O co tedy jde a jaké nová LED kopule poskytuje možnosti?

Jde o technologii, která v oblasti planetárií znamená doslova revoluci. Zatímco klasická planetária využívají k promítání vícero projektorů, které promítají obraz na pasivní bílou projekční plochu, naše nová kopule je složena z více než 12 tisíc aktivních LED panelů. Ty tvoří celistvý zobrazovací povrch, kde každý obrazový bod vyzařuje vlastní světlo – tedy žádná projekce. Obří obrazovka svítí stejně jako hvězdy.

Výhod je hned několik. Především kontrast – ten je u LED technologie zcela nerosnatelný s projektory. Protože samotná kopule je černá, světlo se neodráží a výsledný obraz působí nesmírně plasticky a prostorově. Můžeme tedy diváky doslova „ponořit“ do vesmíru. Další výhodou je možnost promítat i velmi jasné scény bez ztráty hloubky, a také kompatibilita s 3D technologií. LED systém má takovou svítivost, že i s aktivními 3D brýlemi diváci vidí ostrý a kontrastní obraz.

Samozřejmě, je to také technologicky náročné. LED systémy jsou velmi citlivé –

každý obraz je promítán ve 120 snímcích za sekundu, ve 12bitové barevné hloubce, což odpovídá zhruba 70 miliardám barevných odstínů. Výpočetní výkon potřebný k tomu je obrovský. Ale výsledek za to rozhodně stojí – v Evropě nic podobného není.

Datum znovuotevření 14. 6. se rychle blíží, náš rozhovor vzniká 20. května. Co vás v tuto dobu nejvíc napíná a na co se naopak v souvislosti s otevřením těšíte?

Přiznám se, že i přes roky zkušeností s organizací velkých akcí cítím v tuto chvíli napětí. Nejde jen o samotné spuštění provozu, ale o symbolické zavření největší rekonstrukce v dějinách naší instituce. Stále se doladují detaily a dokončují poslední technologické úpravy. Tým jede naplno, ale víme, že výsledek bude stát za to.

Na co se těšíte? Upřímně – na reakce lidí. Už při neveřejném testování jsme viděli, jak diváci doslova oněmí, když se kolem nich rozsvítí vesmír. A to je něco, co se nedá nahradit – ten moment překvapení a úžasu. V tu chvíli vím, že všechna námaha měla smysl.

Jaký konkrétní program je pro první dny připravený?

Na víkend 14. – 15. června chystáme předváděcí blok, který bude neustále rotovat. Program má asi 20 minut a zahrnuje jednak projekci realistické noční oblohy, jak ji uvidíte jen v planetáriu nebo v odlehklých oblastech bez známek civilizace, a jednak ukázky možností nové technologie – tedy plynulé „průlety“ vesmírem, pohledy na Zemi z výšky, cestu mezi galaxiemi.

V sobotu bude navíc prodloužená otvírací doba v rámci Pražské muzejní noci a počítáme s velkým zájmem veřejnosti. Každý návštěvník navíc dostane malý tematický dárek. Cílem není hned v prvních dnech ukázat celý náš repertoár, ale vzbudit zvědavost, dát ochutnat.

Bod dokončení, ke kterému jste se nyní všichni upínali je ale okamžikem, od kterého musí začít řada nových projektů. I to už musí být připravené. Na co tedy v příštích měsících můžeme vztít svoje děti, vnoučata a na co můžeme vzít sebe my, dospělí?

Máte pravdu, otevření není cílovou páskou, ale startovní čarou. Připravujeme zcela nový programový repertoár, ve kterém bude místo pro všechny generace. Děti se mohou těšit na světovou premiéru prvního loutkového celoblohového filmu Hurvínek

ve vesmíru, což je unikátní projekt ve spolupráci s Divadlem Spejbla a Hurvínka. Přibude také nový rodinný film o evoluci, nebo pokračování úspěšného příběhu zvidavého křečka 3-2-1 Start!

Pro starší návštěvníky chystáme témata jako vznik a životní pouté hvězd, prohlídka noční oblohy v různých ročních obdobích nebo celoblohový film o chemických procesech uvnitř živých buněk – právě na tom se nyní intenzivně pracuje.

Kromě filmových projekcí plánujeme i živá vystoupení – koncerty, performance a tematická divadla propojená s obrazem nad hlavami diváků. Zkrátka: ať je vám 5 nebo 85, najdete si u nás to své.

Dnešní astronomie už je velice vzdálená té původní, zejména technologiemi. Může být stále přitažlivá i pro romantické duše? Může tomu pomoci i Planetárium?

Naprostý souhlas. Astronomie má svou vědeckou stránku, ale nikdy z ní nezmiří poezie. Pohled na noční oblohu – byť simulovaný – v nás probouzí stejné emoce jako u dávných generací. A právě planetárium je nástroj, který dokáže tyto emoce vrátit i lidem, kteří žijí pod světelným smogem velkoměsta.

Umožňujeme lidem znovu zažít tuhle krásu, přemýšlet o vesmíru jako o nekončném prostoru plném příběhů, tajemství a krásy. Není to jen o vědeckých faktech – je to i o estetice, pokoře, naději. A právě tady si romantické duše najdou své místo.

Od známých, které nebeské jevy hodně zajímají a sledují co se děje v české astrofotografii, někdy dostávám nádherné snímky. Jejich autory jsou čeští astrofotografové, kteří často vítězí v různých soutěžích. Zřejmě jsme my, Češi, v té disciplíně dobří. Budete se v Planetáriu věnovat třeba i tomuto umění – tj. astrofotografii – nebo jeho prezentaci?

Astrofotografie je obor, který kombinuje vědu, techniku a umění – a my si toho v Planetum velmi vážíme. Máte pravdu, čeští as-

trofotografové patří mezi světovou špičku, často bodují v prestižních mezinárodních soutěžích, a my rozhodně nechceme, aby jejich práce zůstávala jen na sociálních sítích nebo v odborných magazínech.

Už nyní připravujeme výstavní cyklus s vybranými autory, jejichž práce chceme představit jak ve foyer planetária, tak přímo v kopuli. A právě tam jejich snímky doslova zazáří – LED technologie totiž umožní je zobrazit i ty nejjemnější detaily a barevné přechody v kvalitě, která u běžných tiskovin ani na monitorech není možná.

Stiháte se ještě při plnění tohoto náročného úkolu, zavést nově zrekonstruované Planetárium opět do povědomí návštěvníků, věnovat i vlastní vědě?

Přiznávám, že v posledních dvou letech jsem spíš „manažer výstavby“ než vědec. Ale snažím se alespoň udržovat kontakt s oborem – čtu odborné články, sleduji vývoj, spolupracuji na menších projektech, připravuji si přednášky. Planetum se ale dnes podílí i na výzkumných aktivitách, takže mám stále příležitost se do nich zapojovat – například jsme vypustili do vesmíru vlastní satelit, podílíme se na vývoji českého deployeru pro nanosatelity, a spolupracujeme i s univerzitami a výzkumnými ústavy.

Do budoucna bych se rád více věnoval podpoře vědy v rámci Planetum – včetně vzdělávacích programů ESA, budování výzkumného zázemí nebo podpory kosmických startupů. Myslím, že popularizace vědy a její aktivní pěstování mohou jít velmi dobře ruku v ruce.

A stiháte i to hraní na housle, o kterém čtu, že je vašim koníčkem? Dá se říct, že hudba má něco společného s astronomií?

Každý týden chodím na zkoušky Říčanského komorního orchestru, kde hraji v sekci prvních houslí. Prakticky pokaždé, když odcházím na zkoušku, si říkám, že mám ještě spoustu práce, že nestíhám. Ale stejně tak se pokaždé, když jedu ze zkoušky, cítím odpočatý. Člověk myslí dvě hodiny na něco úplně jiného a tak nějak „mentálně pookřeje“.

Astronomie a hudba spolu opravdu souvisejí. Když Kepler hledal zákony pohybu planet, mluvil o „hudbě sfér“, kterou se snaží uslyšet. Zvukové vlny formovaly náš vesmír už na samotném konci Velkého třesku a fascinující je skutečnost, že pohled na raný vesmír nám umožňují tyto zvukové vlny přímo spatřit. Zvukové vlny ve vesmíru jsou dokonce námětem jedné naší „přednáškové show“, která je dodnes součástí programového repertoáru Štefánikovy hvězdárny.

Poslech hudby je vlastně dost podobný zkoumání vesmíru – tam také hledáte řád, vztahy, harmonii. Astronomie a hudba mají společnou i svou univerzálnost – obě překračují hranice jazyků, kultur a epoch. V jedné chvíli vás mohou doslova vyvést z běžného světa a nabídnout pohled z jiné perspektivy. A pro mě osobně platí, že když se ponořím do hudby, mám podobný pocit jako při nočním pozorování – že jsem součástí něčeho většího, co nás přesahuje. Takže ano – pro mě má hudba s astronomií hodně společného.

Martina Fialková

Výlety českou krajinou Údolím Rokytky na Královickou tvrz

Aplikace EPU nás tentokrát zavede na cestu podél říčky Rokytky, která spojuje historická sídla s malebnou přírodou a nabízí nenáročný výlet, vhodný pro všechny milovníky klidných procházek. Dvanáct kilometrů dlouhá trasa začíná v Uhřetěvsi, odkud vás červená turistická značka doveče k nově opravené Královické tvzi. Tato historická stavba s původním středověkým jádrem pochází ze 14. století a její dominantou je dvacet metrů vysoká věž se čtvercovým půdorysem. Tvrz v průběhu staletí prošla několika úpravami a po dlouhém období chátrání byla v roce 2021 kompletně zrekonstruována.

Trasa dále pokračuje k hradišti Šance, rané středověkému opevněnému sídlu nad Rokytkou. Toto významné místo přemyslovského státu bylo chráněno mohutnými valy, které jsou dodnes patrné v terénu. Uprostřed hradiště dnes stojí kostel sv. Markéty, pravděpodobně navazující na starší královský hrad, jehož původní jméno není známo.

Cestou podél Rokytky můžete obdivovat klidnou říční krajinu s tůněmi, které poskytují útočiště mnoha druhům obojživelníků. Pokud budete pozorně poslouchat, možná uslyšíte i pronikavý hlas jednoho z našich nejmenších ptáků – strážilika obecného. Tento drobný pěvec, velký asi jako vlašský oheč, je snadno rozpoznatelný díky typickému zvyku zvedat svůj krátký ocásek kolmo k zemi.

text i foto Marek Mejstřík

Královická tvrz

Sázení stromů jediné s dálniční známkou

Přibližně tři miliony lidí v České republice každý rok nakoupí dálniční známku. Cena roční viněty vzrostla na 2 440 korun a počítá se s tím, že cena poroste každý další rok.

Mnozí spotřebitelé však zaplatí ještě více, pokud nechtěně nakoupí známku prostřednictvím neoficiálních webů. Při vyhledávání dálničních známek na internetu se totiž objevuje řada stránek, jejichž vzhled může spotřebitele snadno oklamat a navodit dojem, že jde o oficiální prodejce.

Na začátku je nutné zdůraznit, že jediným oficiálním portálem, kde koupíte elektronickou dálniční známku, je **e-danec.cz**. Jiná písmena i jiné koncovky je dobré ignorovat, i když vzhled stránky i doprovodné obrázky vypadají téměř totožně.

Jinak totiž hrozí, že si s vinětou „koupíte“ i manipulační poplatky, který ale odhalíte až ve chvíli, kdy vám je celková částka stržena z účtu. Pod ním se může skrývat třeba výsadba nových stromů. Záměr je to jistě bohužel, ale bylo by fér, existenci eko poplatku na stránce zmínit jinak než drobným písmem.

Ve výsledku sice nakonec dálniční známka kupujícímu skutečně dorazí, je ale zbytečné platit peníze navíc. Proto je důležité zapamatovat si adresu oficiálního prodejce a ušetřené stokoruny utřátit třeba v nějaké lesní školce dle vlastního výběru.

Kontaktovat můžete i poradenskou linku časopisu dTest – tel.: 299 149 009

Zastavit se, být spolu a podívat se na svět Mikiho očima

Miki vidí maličkosti, kterých si jiní ani nevšimnou. Plně soustředěný v přítomném okamžiku rád sleduje trýpytivé korálky nebo pozoruje, jak se sype písek. Je mu osm a má autismus. Nemluví, ale když si vás pustí k sobě, otevře vám dveře do světa, který je pomalejší, hlubší a opravdový. Stejně jako mnoho dětí s autismem si Miki těžko hledá kamarády mezi vrstevníky. Díky sdílené péči ale našel Zuzku.

Zuzka je hostitelka homesharingu – do této formy pomoci se zapojila poté, co její vlastní děti odrostly. S Mikim tráví odpoledne dvakrát za měsíc. Chodí spolu na hřiště, houpačky, hrají si nebo jen tak pozorují svět, zkrátka dělají to, co má Miki nejraději.

Pomáhat s homesharingem je snadné a zapojit se může každý. A jak to funguje? Homesharing propojuje rodiny dětí s autismem a intelektovým znevýhodněním s lidmi, jako jste vy nebo já, kteří jim chtějí nabídnout svůj čas, pozornost a přítomnost. Tzv. hostitel si pravidelně bere dítě na předem domluvený čas. Společně tráví čas, například si hrají nebo jdou ven. Dítě se pak vrací zpět do své rodiny.

Děti tak získávají nové vztahy a zkušenosti, jejich rodiče si mohou na chvíli odpočinout a nabrat nové síly nebo si např. zajít k lékaři. A hostitelé? Ti často říkají, že jim homesharing přináší radost, smysl i nový pohled na svět.

V Praze homesharing zajišťuje organizace Děti úplňku. Podívejte se na www.darujteeodpoledne.cz a zjistěte víc.

Pořady k výročí 120 let V+W

Werichova vila si speciálním programem připomíná 120 let od narození výjimečného umělce Jana Wericha a Jiřího Voskovce.

17. 6. Jiří Voskovec: Rytíř ze Sázavy 19.00
Beseda o rodu Voskovcových a jeho kořenech na Sázavě s MUDr. Matějem Voskovcem, Pepi Lustigem a Olvou Struskovou.

19. 6. Komentovaná prohlídka Werichovy vily 16.00
Komentovaná prohlídka vily uspořádaná u příležitosti 120 let od narození Jiřího Voskovce, jenž se narodil 19. 6. 1905.

19. 6. Dvanáct rozněvaných mužů 19.00
Filmová projekce hollywoodského snímku, v němž jednoho ze dvanácti porotců soudního procesu ztvárnil Jiří Voskovec.

22. 6. Tvůrčí dílna pro rodiče s dětmi: Pošli pohled ve stylu V+W 14.00
Přátelství V+W bylo příznačné tím, že si podstatnou část života dopisovali. Vytvořte si vlastní jedinečnou pohlednici v rámci kreativní dílny.

25. 6. Rozhlasové vysílání V+W z Ameriky: Hlas Ameriky 19.00
Beseda o poválečné roli V+W na poli rozhlasu. Hlas Ameriky uváděl hudební program plný zábavy a jazzu z roku 1945.

Werichova vila, U Sovových mlýnů 501/7, Praha 1
www.werichovavila.cz

POBOČKA HRADČANY
Pohořelec 25, Praha 1
tel.: 222 113 555, 770 130 203
Provozní doba knihovny:
pondělí až čtvrtek 12.00-17.00.

Vstup na akce je volný.
Začátky v 17.17, není-li uvedeno jinak.

18. 6. Petřínské růže – Procházka (nejen) Růžovým sadem s Pavlem Míkou 17.30
Vycházka přes vrchol zahrady Kinských s vyhlídkami až do největšího pražského rozária. Sraz u stanice autobusu Stadion Strahov (143, 149, 176 a 191).

19. 6. Josef Pepson Snětívý – Vítání léta hudbou a slovem 18.00
Slovy recitál zpívajícího saxofonisty, prozaika a básníka.

20. 6. Celodenní tvořivá dílna Dagmar Volencové – Mokré plstění 10.00-15.00
Rezervace: dagmar.volencova@mlp.cz nebo na telefon: 770 130 203.

25. 6. Letní tvořivá dílna Dagmar Volencové – Malování na kameny, mušle, ulity a pírka Rezervace: dagmar.volencova@mlp.cz nebo 770 130 203.

Výstava:
4. – 26. Milan Lukášek – Cesta k duši
Velkoformátové abstraktní kresby pastelkami

Změna programu vyhrazena.

Akce Pražské vlastivědy a Zažij Prahu

vlastiveda@prague.eu

prague.eu/pragensia

Poznejte pražská zákoutí s vycházkami Pražské vlastivědy. Čekají na vás prohlídky interiérů, venkovní vycházky i akce pro děti.

červen 2025

6. Vlny a Štvanice aneb Oceán ve městě	16.00
12. Staré Bohnice a Bohnické údolí	17.00
15. Dobrodružství v Dolních Počernicích: Výstup na nejmenší rozhlednu v Praze	14.00
15. Staroměstská radnice dětem: Do hlubin pražského podzemí	14.00
22. DBK Dům bytové kultury s Matoušem Pudilem	15.00
28. Komentovaná prohlídka Goethe-Institutu	10.00

Program všech akcí naleznete na webu prague.eu/pragensia.

ŘÁDKOVÁ INZERCE

tel.: 257 533 280 | listyprahy1@jalna.cz

■ **SÍDLO PRO S. R. O., OSVČ V PRAZE**
od 149 Kč/měsíc, tel.: 728 991 247
www.SidloproFirmuPraha.cz

KONTEJNERY NA PRAZE 1

Velkokapacitní kontejnery budou přistaveny od 14.00 do 18.00, ukládání bude koordinovat obsluha.

úterý 3. 6. Besední ul. (č. 1) – roh parčíku, Ostrovni u ZŠ naproti č. 12;
pátek 6. 6. U Dobřenských před křižovatkou s Betlémskou, Haštalská u č. 2, Dlouhá u č. 46;
úterý 10. 6. Štěpánská x Řeznická, Barviřská (křižovatka Petřské nám. x Lodecká);
pátek 13. 6. Pohořelec horní parkoviště, Široká naproti FF UK.

(zdroj: OÚ/MČ Praha 1)

Anenské náměstí 5, Praha 1
www.nazabradli.cz, 222 868 868
pokladna@nazabradli.cz

Zábradlí

2. Racek *EN friendly*

3. Persony *EN friendly*

4. Mýcení *EN friendly*

5. Uvnitř banánu

6. Veřejní nepřítelé *EN friendly*

12. Můj boj. Zamilovaný muž *veřejná generálka*

13. Můj boj. Zamilovaný muž *1. premiéra*

14. Můj boj. Zamilovaný muž *2. premiéra*

16. Racek

17. Můj boj. Zamilovaný muž + *od 21.00 diskuze s herci*

18. Můj boj. Zamilovaný muž

19. Paní Dallowayová + *od 18.15 dramaturgický úvod*

20. Šubyduby

23. Fušeři

24. Bar

26. Hamleti *derniéra / zakončení sezony*

Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

STUDIO CITADELA

BOHNIČKA DIVADELNÍ

SPOLEČNOST

Klimentská 16, Praha 1,
studio a cafégalerie: 602 463 664, produkce@studiocitadela.cz,
FB | IG | X @studiocitadela, www.studiocitadela.cz

BOHNIČKA DIVADELNÍ SPOLEČNOST

1. POUTI BLÁZNŮ (*Pillgrimage of Fools*)

12.30

Inscenace BDŠ na mezinárodním bienále L'altre festival v Barceloně.

STUDIO CITADELA

4. Improshow – ProCity

19.30

Improvizátoři (si) jdou hrát před diváky. Studio Citadela

12. Spolkový den

14.00–19.00

Pořádá MČ Praha 1. Navštívte stánek a vystoupení #delacita; Ostrov Kampa

12. A&A, Anežka Hessová a Agnes Kutas

18.00

Koncert lidových písní českých a maďarských, francouzských šansonů a autorských písní. V rámci projektu Letní scéna Prahy 10 – Strašnice Skalka

27. Úplná zpráva o smrti Tomáše Mundera

20.00

Autorská hra. Studio Citadela

STUDIO CITADELA DĚTEM:

7. O králi Karličkovi, Žlutý kopec

15.00

KC Kaštan, Bělohorská 201/150, Pa 6

8. Kašpárkova dobrodružství, Divadlo Kasperle

16.00

V rámci projektu Letní scéna Prahy 10 – Heroldovy sady

15. O dvou Maryčkách, Divadlo Žlutý kopec

10.30

KC Vodárenská věž, Na Výšínách 1000/1, P 7

PRAVIDELNÉ KURZY A DÍLNY

Improvizace – herecký kurz T. Pospíšila – ÚT od 18.00
(www.skolaretoriky.cz)

Taneční ateliér, klasický indický tanec kathak – ST od 18.15,
(info 606 952 175, www.kathak.wz.cz)

Kurz herectví na téma Bůj se skrývá v alkoholu V. Čermáková – ČT 17.30 (www.tresdeseos.cz)

Bohnička divadelní společnost zve na otevřené zkoušky nové inscenace – PÁ 17.30 (info 602 463 664)

Za podporu děkujeme: HL město Praha, Ministerstvo kultury ČR, Státní fond kultury ČR, Městská část Praha 1, program Kreativní Evropa

Městská knihovna v Praze

Městská knihovna v Praze, Mariánské nám. 1, Praha 1
www.mlp.cz, 222 113 425

KINO

Na projekce Filmového klubu MKP a Filmového klubu Bio Senior s platnou legitimací Filmového klubu sleva 20 Kč. Cena legtimace 100 Kč (platí do 31. 12. 2025), k prodeji v pokladně MKP.

3. Bio Senior: Operace Black Bag (80 Kč)

16.00

3. Filmový klub: Zběsilá láska (100 Kč)

19.00

10. Bio Senior: Jak se nám to mohlo stát!? (80 Kč)

16.00

10. Filmový klub: Zúčtování 2 (100 Kč)

19.00

17. Bio Senior: Divka s jehlicí (80 Kč)

16.00

17. Filmový klub: Surfer (100 Kč)

19.00

24. Filmový klub: Mission Impossible – Poslední zúčtování (100 Kč)

19.00

KULTURA

6. Attitudoballet (200 Kč)

18.00

13. Tú, Tú, Dame tu Beso! (250 Kč)

19.00

25. Devatero kvítí (290 Kč)

19.00

PŘEDNÁSKY

9. Antická mytologie v umění: Apollón – nejkrásnější z bohů (60 Kč)

17.00

10. Hieronymus Bosch – Zrcadlo světa: životní pouť (60 Kč)

19.00

12. Architektura starověku a středověku: Katedrála (60 Kč)

17.00

18. o výtvarném umění, architektuře a historii (60 Kč)

17.00

18. Proč nám chutná to, co nám chutná (60 Kč)

19.00

Více událostí najdete na mlp.cz/akce

Divadlo

Řeznické

Divadlo v Řeznické, z. ú. Řeznická 17, Praha 1
720 993 787, divadlo@reznicka.cz, www.reznicka.cz

2. Relativita

4. Vaňa

5. Eleanor

6. Šansonový potěr

9. A tak tě prosím, kníže

10. Věčná milenká Alma Mahlerová

11. S prezidentem v divočině

12. Hravé čtení – Pohádka ptačí

12. Falešná nota

13. Blázinec

15. ČÁKY ČÁK

15. Ending – Thom Monckton *host*

16. Zahrádkář

17. Jeden německý život

18. Odvolání

19. Eleanor

20. Poslední sezení u doktora Freuda

23. Váňa

24. Zahrádkář

25. Improvizáční ŘEZ:

11.00

11.00

Láda Karda: stand-up speciál Alkoholy

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

Činoherní klub

Ve Smečkách 26, Praha 1, www.cinoherniklub.cz, 211 151 877

2. Bůh masakru

3. Hráči

4. Linda Vista

6. Komuna 1. premiéra

7. Komuna 2. premiéra

8. Zakleté dámy

10. Zakleté dámy

11. Komuna

12. 2:22 – Duchářský příběh

13. Tramvaj do stanice touha

15. Heda Gablerová – naostro *diskuze po představení*

16. Ošklivec

17. K. Š: E. F. T

18. Ošklivec

19. Babyboom *derniéra*

20. Blešák čeká #4

21. Heda Gablerová – naostro

23. 2:22 – Duchářský příběh

19.00

15.00

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

DIVADLO V CELETNÉ

Celetná 17, Praha 1,
www.divadlovceletne.cz, 222 326 843, 608 327 107,
rezervace@divadlovceletne.cz

KAŠPAR

2. Rozmarné léto

3. Rozmarné léto

4. Romeo a Julie

5. Romeo a Julie

6. Rozmarné léto

7. Rozmarné léto

8. Cyrano

9. Mrzák inishmaanský

10. Cyrano

15. Cyrano

24. The increased difficulty of concentration *premiéra*

26. The increased difficulty of concentration

27. The increased difficulty of concentration

28. The increased difficulty of concentration

29. The increased difficulty of concentration

30. The increased difficulty of concentration

17.00

Kašpar / KLUBOVNA

2. Kráska z Leenane

3. Kráska z Leenane

4. Plíce

5. Plíce

7. Slovácko sa nesudí

9. Politika správcovny

10. Eastwood

11. Lebka z Connemary

12. Lebka z Connemary

DIVADLO VERZE

11. Úcta musí pryč

12. Trenér

17. Jméno

18. Bar aneb poezie neopije *Studio mladých umělců*

19. Thrill Me

LUKÁŠ ADAM & RICHARD PEKÁŘEK

DIVADLO NAHRANÉ

16. Největší příběh všech dob

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

SCARABEUS

Praha 7 – Letná, Jana Zajice 7
Tel.: 603 552 558,
scarabeus.galerie@gmail.com
www.galeriescarabeus.cz
út 14.00–19.00, so-ne 13.00 – 18.00
středa až pátek na objednání
pro školy a skupiny.

Muzeum kávy Alchymista

KÁVA A KÁVOVINY

v proměnách času a kultur

GALERIE SCARABEUS

LOUTKY A RODINNÁ

LOUTKOVÁ DIVADLA

ZAHRADE GALERIE SCARABEUS

Naučná stezka příroda a umění na počest
ornitologa a hrdiny Věslava Wahla
a sochami Igora Hlavinky

KOMORNÍ KINO

Evald.

Národní třída 28, Praha 1
221 105 225. Pokladna
otevřrá vždy 1 hodinu
před začátkem prvního
představení. www.evaid.cz

1. BIO JUNIOR Já, padouch 4

15.00

1. Operace Black bag

17.00

1. Konkláve

19.00

2. BIO SENIOR Ta druhá

15.00

2. Popel

16.45

2. Brutalista

18.45

3. BIO SENIOR Moře na dvoře

15.00

3. Bob Dylan: Úplně neznámý

17.15

3. Moudrost štěstí

20.00

4. BIO SENIOR Vandráci na ostrově lidojedů

15.00

4. EOS: Úsvit impresionismu – Paříž 1874

17.00

4. Záblesky naděje *premiéra*

19.00

5. BIO SENIOR Ptáče

15.00

5. The Surfer

17.30

5. Nebelkind - konec mlčení *premiéra*

19.30

6. BIO SENIOR S láskou, Vaše Hilde

15.00

6. Bridget Jonesová: Láskaou šilená

17.30

6. Kapelo, hraj

20.00

7. BIO JUNIOR Kočičí odysea

15.00

7. Tichá pošta

17.00

7. Fénické spiknutí *premiéra*

19.30

8. BIO JUNIOR Hokus pokus Diplodokus

15.00

8. High School Heist

17.00

8. Moudrost štěstí

19.00

9. BIO SENIOR Tenkrát v lese

15.00

9. Nebelkind - konec mlčení

17.00

9. Bolero

19.00

10. BIO SENIOR Rok vdovy

15.00

10. Ptáče

17.30

10. Záblesky naděje

20.00

11. BIO SENIOR Maria

15.00

11. Moudrost štěstí

17.30

Další program na: www.evaid.cz

SYMFONICKÝ ORCHESTR HL. M. PRAHY

PRAGUE SYMPHONY ORCHESTRA

fok

Obeční dům
Náměstí Republiky 5, Praha 1
222 002 336, pokladna@fok.cz
www.fok.cz

Kostel sv. Šimona a Judy

Představení pro děti a rodiče

1. Camille Saint-Saëns

Karneval zvířat

Členové Pražských symfoniků
Karel Vrtiška, Stanislav Gallin | klavíry
Filip Jevič | moderátor, režie
Dominika Prokopová | masky
Jiří Weinberger | překlad

16.00

Obeční dům | Smetanova siň

11., 12. La valse & La mer

19.30

Jean Sibelius

Labuť z Tuonely, symfonická báseň
Hector Berlioz

Letní noci, cyklus písní
Claude Debussy

Moře, tři symfonické skici
Maurice Ravel

La valse, choreografická báseň
Ester Pavlu | mezzosoprán
Jan Hoďánek | anglický roh

Pražští symfonikové
Sascha Goetzl | dirigent

18., 19. Lukáš Vondráček & Brahms II.

19.30

Johannes Brahms

Klavírní koncert č. 2 B dur op. 83
Sergej Rachmaninov

Symfonické tance op. 45
Lukáš Vondráček | klavír
Pražští symfonikové
Tomáš Brauner | dirigent

Letní slavnosti staré hudby

26. mezinárodní hudební festival 17. července – 5. srpna 2025

Emauzské opatství,
kostel Panny Marie Na Slovanech

17. 7. Die Bach-Familie

20.00

Hudební odkaz legendárního rodu
ENSEMBLE POLYHARMONIQUE
(Německo)
Alexander Schneider | umělecký vedoucí

Zámek Troja, Císařský sál

21. 7. Música da vida

20.00

Koloběh života na Iberském poloostrově
a v portugalské diaspoře
SETE LÁGRIMAS (Portugalsko)
Filipe Faria | umělecký vedoucí
Sérgio Peixoto | umělecký vedoucí

Bazilika sv. Petra a Pavla na Vyšehradě

23. 7. La flor en Paradis

20.00

Středověké univerzum řeholních
a intelektuálních elit

Codex Montpellier, Codex Las Huelgas,
Le Manuscrit du Roy etc.
TASTO SOLO (Španělsko)
Guillermo Pérez | umělecký vedoucí

Lobkowiczský palác

25. 7. Les frères Francœur

20.00

Virtuozita a grácie v dílech bratří Francœurů
Théotime Langlois de Swarte – barokní
housle a Justin Taylor – cembalo (Francie)

Zámek Troja, Císařský sál

28. 7. A Venezia

20.00

Italská hudba 17. století v edicích
benátské dynastie Magni
CONCERTO SCIROCCO (Itálie)
Giulia Genini | umělecká vedoucí

Informace: Collegium Marianum; tel.: 224 229 462, 731 448 346

Festivalové centrum: Galerie 1, Štěpánská 47, Praha 1; otevřeno každou středu 10.00 – 18.00

Prodej online: www.letnislavnosti.cz

Letní slavnosti
staré hudby

Lobkowiczský palác

31. 7. Their Majesties

20.00

Henry a Daniel Purcellové ve službách
Stuartovců
MUSICA GLORIA (Belgie)
Nele Vertommen | umělecká vedoucí

Kostel sv. Šimona a Judy

5. 8. Passione d'amore

20.00

Síla lásky v rodinných dramatech:
arie z oper Georga Friedricha Händela
a Antonia Vivaldiho
Kateryna KASPER | soprán
Roman HOZA | baryton
COLLEGIUM MARIANUM | barokní orchestr
Jana SEMERÁDOVÁ | umělecká vedoucí
Lenka TORGERSEN | koncertní mistr

Florea Theatrum – barokní opera i balet znovu na Malé Straně

Představení souboru Musica Florea patří v letní sezoně ke stálícím pražského kulturního programu. Také letos na prknech mobilního barokního divadla Florea Theatrum uvede dvě novodobé premiéry: barokní operu Camilla a večer složený z tanců na hudbu Johanna Sebastiana Bacha. V pátek 18. července zazní od 21.00 hodin barokní opera Camilla italských skladatelů Giovannioho a Antonia Marii Bononciniho. Inscenace plná milostných i politických intrik přenese diváky do časů, kdy se na Apeninském poloostrově rozrůstala Římská říše. Režie se ujala Andrea Miltnerová, hudebního nastudování umělecký šéf souboru Marek Štryncl. V titulní roli Camilly vystoupí sopranistka Pavla Radostová a v dalších rolích Vojtěch Pelka, Štěpán Pokorný, Eliška Minářová, Martin Javorský, David Nykl a Michaela Šrůmová. Večer pondělí 21. července se Florea Theatrum roztančí nejen s Musicou Floreou, ale také souborem Epochal Dances. V choreografii Heleny Kazárové a Veroniky Rehbergové ožijí čtyři Bachovy orchestrální suity. 340. výročí narození tohoto hudebního velikána si připomínáme dobovými tanci, které byly v 18. století rozšířeny po celé Ev-

ropě i v osidlované Americe. Šlo o kosmopolitní výrazový prostředek, etablovaný jak v plesové kultuře, tak na jevištích divadel či při provozování koncertní hudby. Těsné spojení Bachovy hudby s tanečním vyjádřením pramení ze znalosti dobových tvůrčích postupů, ale ve své vizualitě do sebe absorbuje i současného ducha a tep naší doby. Představení se konají na nádvoří Lichetnštejského paláce, Malostranské náměstí 13, Praha 1 (dvorana HAMU).

LK

foto Petr Dyrco

Tma, která otvírá oči. Kavárna POTMĚ zakotví na náměstí Republiky

Cinkání hrnečků, vůně čerstvě namleté kávy, šum hlasů kolem... ale žádné světlo. Od 18. června do 1. července ožije náměstí Republiky Kavárnou POTMĚ, která přibližuje veřejnosti svět nevidomých. V absolutní tmě, bez mobilů, světel a vizuálních podnětů obsluhují hosty nevidomí kavárníci. S šálkem voňavé kávy nebo osvěžující limonády tak zazijí, jaké to je společnout se jen na sluch, čich, hmat a vlastní důvěru. Za Kavárnou POTMĚ stojí Světluška, projekt Nadačního fondu Českého rozhlasu, a kromě přiblížení světa nevidomých má ještě jeden důležitý cíl, a to nabídnout lidem se zrakovým postižením smysluplnou pracovní příležitost a ukázat, že mohou pracovat i na jiných pozicích než jako například hudebníci či maséři.

Kavárna sídlí ve speciálně upraveném „kontejneru“, uvnitř tmy si návštěvník obdělá, zaplatí žetony a také si musí pohlídat, zda si mléko lije skutečně do hrnku s kávou. Každá návštěva trvá zhruba 30 minut, zážitek však přetrvá mnohem déle. Le-

tos se mohou návštěvníci mimo jiné těšit i na otevřenou venkovní terasu. Kromě občerstvení a nevšedního zážitku nabízí Kavárna POTMĚ také osvětový program pro žáky základních škol i starší studenty.

Vstupné do Kavárny POTMĚ (včetně jednoho nápoje a hrnečku): dospělý 220 Kč, dítě do 15 let, ZTP a ZTP/P 150 Kč, rodinné (2+2) 600 Kč **svetluska.net**

foto Petra Komárková

Koza Nostra se vrací

Proto by zájemci o činnost této „ženské výtvarné mafie“, ve složení Magdalena Cubrová, Oľina Francová a Alexandra Horová, která se spontánně utvořila už v devadesátých letech, neměli zaváhat. Jejich společné cesty se znovu sešly, podle prohlášení ale naposledy. Výstava v Galerii 1 bude dialogem starších i současných prací všech tří umělek, které v českém výtvarném umění mezi prvními dokázaly rozvířít téma feminismu. I když asi bezděky, jak dnes etablované výtvarnice vzpomínají:

„Ono se sice brzy ukázalo, že feminismus v Čechách je především o přesvědčení, že i žena je člověk, nicméně i toto bylo na tehdejší společnost, a to nejen mužskou, moc“, vzpomíná na začátky první ženské výtvarné skupiny Koza Nostra Oľina Francová. Za feministky se tehdy začínající umělkyně vůbec nepovažovaly. Chtěly ale tvořit po svém, vyjadřovat výtvarné své – nebo všeobecně ženské já, a teprve následně, když jim společnost škatulku feminismu přisoudila, začaly zkoumat, jak její obsah originálně a smysluplně naplnit.

Jejich recesisticko-feministická revolta otevřela cestu další generaci žen v umění. Svými nekonformními postoji a neochotou přizvat ke své výtvarné činnosti muže, si však možnost vystavovat Koza Nostra častokrát komplikovala. Přesto její členky neváhaly vkročit do projektu Mamograf (1994), čímž možná poprvé v posametové historii propojily uměleckou intervenci a občanský aktivismus. Ironický název jejich výtvarné skupiny „Koza Nostra“ pomohl vybrat finance na mamografický přístroj. (Zároveň však vyvolal i obvinění ze znevažování medicíny.)

Krajina žen, Magdalena Cubrová

Co v Galerii 1 uvidíme? Bude tu průřez malířskou tvorbou Magdaleny Cubrové, její starší obrazy „ženských“ témat (Matka Dokonalá) se vyznačují minimální symbolizací, zatímco ty nové (Parfum Poison) vás osloví svou barevnou expresivností, pastózností a plasticitou. Alexandra Horová představuje neobvyklou techniku velkoplošných smaltů zpracovaných různými způsoby. Na jejích starších pracích se objevuje téma ženských postav a prádla, na těch novějších často příroda. Oľina Francová zde vystaví své železné plastiky i dvojrozměrné železné, částečně smaltované ženy a samozřejmě i ukázkou ze svého nejnovějšího cyklu, tzv. Figurillage (např. Lehké Múzy). Návrat skupiny Koza Nostra, trojice, kterou vždy kromě přátelství spojoval i svébytný druh humoru a nadsázky, bude příležitostí k reflexi proměn českého (post)feminismu i trhu s uměním. Koza Nostra v Galerii 1, Štěpánská 47, Praha 1, od 4. 6. do 26. 6.2025

Martina Fialková

DIVADLO MINARET

Reduta Národní 20, Praha 1, www.divadlominaret.cz,
732 575 666, info@divadlominaret.cz
Činnost souboru je podporována Prahou 1.

Reduta Národní 20, Praha 1

4. Dvě vdovy *premiéra*

16.30

Herecké kurzy v Redutě. Kurzy přímo na jevišti! Pro děti a mládež ve věku 10 až 18 let. Základní herecká příprava pod vedením herce a režiséra Ludka Jirky je zakončena závěrečným představením. Přihlášeni a bližší informace na tel.: 732 575 666.

Od října v Redutě nově začínají také Herecké kurzy pro dospělé. Informace získáte na výše uvedeném telefonu.

DIVADLO KOLOWRAT

Divadlo Kolowrat
Kolowratský palác, Ovocný trh 6, Praha 1
www.divadlo-kolowrat.cz
Rezervace: artway.theatre@gmail.com, 775 488 998

2. A. Long, D. Singer, J. Winfield:

Souborné dílo Williama Shakespeara
zkrácená verze

19.30

12. M. Štráfeldová/T. Karpianus:

Toyen - Všechny barvy samoty

17.00

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

Přístav 18600

Přístav 18600 je projekt několika přátel, kteří společně kultivují prostor Karlínského břehu. Nachází se kousek od Štvanické lávky HolKa, která spojuje Holešovice s Karlínem. Nejbližším adresním bodem tohoto místa je Za Karlínským přístavem 683/4.

Místo vzniklo na pozemku původního seřadiště při vlakové stanici Karlín-Přístav a v posledních letech bylo využíváno především jako černá skládka. Skupina tento prostor získala do výpůjčky v roce 2014 od Magistrátu hl. m. Prahy. Od té doby ho kultivují a budují živý park, který ožívá kulturně a tvoří kolem sebe silnou komunitu. Ta se projevila už v počátku při hithitové kampani Deset iPhoneů pro Přístav 18600, která pomohla projekt začít.

Charakter místa láká tvůrčí lidi mnoha oblastí, kteří mají vztah k přírodě. Přístav pracuje na tom, aby se jejich vztah k místu do něj přímo promítl. Pořádají každý rok soutěže pro architektky do 35 let, kteří tak postupně vybudují prostor originálním mobiliářem. Dalším takovým počinem je i možnost uspořádání akcí mimo vytvořený program. Jedinou podmínkou je, že bez ohledu na typ akce musí zůstat otevřena všem.

Pro Přístav je velmi důležitý respektující

přístup k dané lokalitě a udržitelnost. Vysazují krásnou zeleň, ne vždy obvyklou pro město, jako jsou ovocné stromy, bylinky nebo zeleninové záhony. V areálu najdete komunitní kompostér na bioodpad, pec na chléb, pracovní místo nad řekou, bar, pódium i venkovní scénu Divadla Ruderál. Na své si přijdou i sportovci, je tu i beachvolejbalové hřiště. To a některé další možnosti je nutné si předem rezervovat přes webové stránky.

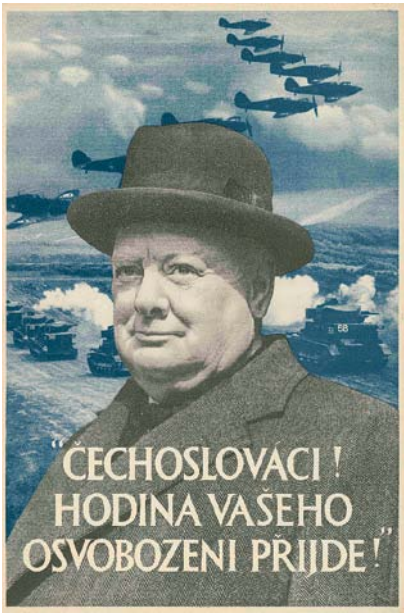
Přístav je vázaný na hezké počasí a sezónu od jara do podzimu. Nabízí rozmanitý kulturní program. V červnu vystoupí kapely Treska Jednoskvrná, Cold Meat Party, přijít se můžete podívat také na premiéru taneční performance uskupení Simulakrum nebo na živý podcast Buchtý Radia Wave. Dalším z míst, které nedávno díky týmu Přístav 18600 znovu ožilo, je Hospůdka na Hradbách na pražském Vyšehradě.

text a foto: **Amelie Slavíková**

Hodina osvobození aneb Válečný plakát 1938–1945

Druhá světová válka v Evropě skončila 8. května 1945, kdy vstoupila v platnost kapitulace německých ozbrojených sil. Při příležitosti 80. výročí konce války – přesně 8. května 2025 – se otevřela na Pražském hradě výstava, kterou připravila Správa Pražského hradu ve spolupráci s Vojenským historickým ústavem Praha a Vojenským ústředním archivem.

Výstava návštěvníky provede všemi významnými milníky největšího válečného konfliktu lidských dějin. Plakát, respektive jeho předchůdce, a možnosti jeho využití pro reklamu znaly již starověké civilizace, byť byly tehdy předchůdci dnešních velkoplošných papírových archů především těsány do kamene. Ovšem již od rozšíření litografie koncem 18. století se plakát, jak ho známe dnes, stal neodmyslitelným nástrojem k oslovení nejširší veřejnosti. Historické plakáty nám dnes podávají velmi názorné informace o životě, kultuře i technice kdysi.

Autor neznámý, Čechoslováci! Hodina vašeho osvobození přijde!, Velká Británie, 1940, ofset, sbírka VHÚ

Jak praví text k výstavě: „Plakáty z období druhé světové války jsou nejen historickým svědectvím, ale i fascinujícím příkladem

Josef Buriánek, Vojáci v čas potřeby budeme všichni, Československo, 1938 (zdroj: hrad.cz)

propagandy. Válečný plakát měl od samého počátku velmi blízko k politické propagandě. Démonizace nepřítele měla vést ke vzteku, k touze pomstít se. V přeručování skutečnosti dosáhla opravdového mistrovství německá válečná propaganda, která vydávala jednoznačné porážky za taktická vítězství. Spojenecký válečný plakát byl naopak věcný, srozumitelný a výrazně nepřeháněl. I dnes tyto plakáty působí silně. Jsou nejen vizuálním otiskem doby, ale i psychologickým nástrojem, který svou sugestivní silou dokázal ovlivnit veřejné mínění...”

Výstava představí téměř sto originálních válečných plakátů a vyhlášek a rovněž unikátní trojrozměrné exponáty. Jedním z vystavených exemplářů je též „ikonický“ plakát, který v roce 1940 vznikl ve Velké Británii, s portrétem britského premiéra Winstona Churchilla a s nápisem „Čechoslováci, hodina vašeho osvobození přijde!“ Naštěstí se před osmdesáti lety tato slova skutečně naplnila.

Výstava se koná v Císařské konírně do (opět symbolicky) 28. října 2025. Otevřeno je denně od 10.00 do 18.00.

Vstup je zdarma.

Ondřej Sedláček

Fotograf, který bořil hranice

První velká retrospektiva Pavla Jasanského je k vidění v GHMP Domě fotografie

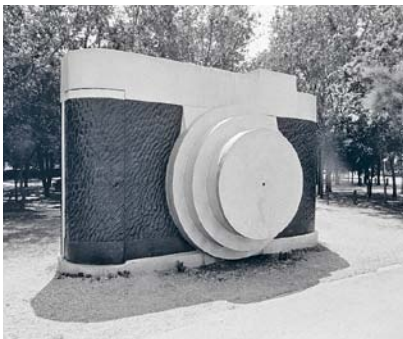
Galerie hlavního města Prahy v Domě fotografie představuje první rozsáhlou retrospektivu fotografa, grafika a výtvarníka Pavla Jasanského (1938–2021).

Výstava, která potrvá do 31. srpna, nabízí komplexní pohled na jeho mimořádně bohaté a žánry přesahující dílo – od fotografií a grafického designu až po intermediální instalace a videa.

Jasanský, původně geolog, vstoupil do světa umění v šedesátých letech, kdy se podílel na vizuální podobě kultovních gramodesek, plakátů a časopisů. V 80. letech se však stále více zaměřoval na volnou dokumentární a experimentální tvorbu. Jeho

Z expozice Pavel Jasanský (© GHMP Dům fotografie)

Pavel Jasanský (z cyklu Nová krajina)

klíčovým dílem je cyklus *Nová krajina, noví obyvatelé* (1985–1990), v němž zkoumal vztah mezi obrazem a realitou ve vizuálně přehlcené společnosti. O dekádu později, ke konci devadesátých let, vytvořil poetický cyklus *Botič*, zachycující proměny míst spjatých s jeho dětstvím.

Výstava představuje i méně známé soubory – například *Paristory* (1967–1976), cyklus z cest do Paříže, nebo projekt *Podepsané fotky* (1965–2015), portrétní kroniku autorova života. Vrchol Jasanského intermediálního přístupu pak představuje „videosocha“ *Divák* (1989), kombinující malbu, fotografii, sochu a video do jediné instalace.

Retrospektiva připomíná Jasanského jako originálního tvůrce, který dokázal spojit osobní paměť s kolektivní zkušeností a s ironií i jemností reagoval na proměny doby. Výstava je doplněna doprovodným programem a rozsáhlou monografií kurátora Pavla Vančáta.

–PR–

Úsměvy navzdory bolesti: Praha hostí první Dětský revma den

V sobotu 7. června se pražské Divadlo Kašpar promění v místo naděje, zábavy a odborné podpory. Uskuteční se zde vůbec první ročník akce Dětský revma den s podtitulem „Úsměvy navzdory bolesti“, která si klade za cíl upozornit na životní situaci dětských pacientů s juvenilní idiopatickou artritidou (JIA) a podpořit nejen je, ale i jejich rodiny.

V České republice žije přibližně 4 000 dětí s JIA, tedy revmatickým onemocněním, které způsobuje bolest, únavu a vyžaduje náročnou léčbu. Kromě fyzického nepohodlí čelí děti i sociální izolaci a nepochopení, zatímco rodiče často balancují mezi péčí a prevencí dlouhodobých následků. Právě pro ně vznikla tato akce – aby ukázala, že v tom nejsou sami.

Program pro děti i rodiče.

Akce, která proběhne od 10.00 do 14.00 hodin, nabídne pestrý program pro malé i velké návštěvníky. Děti se mohou těšit na tvořivé dílny, interaktivní divadelní představení Žirafa Amálka, inspirované pohádkou stejného jména, v podání herce Jana Zadražila a jeho dcery.

Rodiče a pečující osoby pak budou mít možnost konzultovat stav svých dětí s dětským revmatologem a psychologem, absolvovat praktický nácvik ergoterapeutických technik pod vedením zkušených fyzioterapeutů i navázat kontakt s dalšími rodinami v podobné životní situaci.

Součástí programu bude i křest nové brožury o JIA, kterou napsala mladá pacientka Barbora Duníková, a také představení komiksu Ema a revma, který vytvořila autorská dvojice Jana Horáková a Ivan Čeljuska. Ačkoli je akce primárně zaměřená na děti s JIA, vítáni jsou i zdraví sourozenci, kamarádi a další děti – program je připraven tak, aby si ho společně užili všichni. Místo, kde se sdílení mění v sílu.

„Juvenilní idiopatická artritida je nemoc, která bolí, unavuje a vyžaduje náročnou

léčbu,” říká David Kříž z pořádající Revma Ligy ČR a dodává: „Chceme vytvořit prostor pro smích, radost a vzájemné sdílení. A zároveň nabídnout odbornou pomoc těm, kteří ji potřebují.“

Dětský revma den – Úsměvy navzdory bolesti

Kdy: sobota 7. června 2025, 10.00–14.00
Kde: Divadlo Kašpar Celetná 595/17, Praha 1 – Staré Město

Vstup: Zdarma

Akci pořádá patientská organizace Revma Liga ČR díky darům od individuálních dárců a Nadace ČEZ. Více informací najdete na www.revmaliga.cz

–PR–

MINT MARKET

PRAHA

22/6/2025

Rašínovo nábřeží

Neděle 10.00–18.00

PRAŽSKÉ NÁPLAVKY

Vstup zdarma / mintmarket.cz

TRH SE SVĚŽÍ MÓDOU, ŠPERKY A DESIGNEM

NA PÁR ŘÁDCÍCH

NA HRADĚ...

Harmonie Štětí – další letní proměnná koncert vojenské hudby. Na Pražském hradě se koncerty konají nepřetržitě od roku 1843, tj. již 179. koncertní sezónu. Proběhne v Jižních zahradách (pod Býčím schodištěm) 21. 6. od 10.30. **Letní shakespeareovské slavnosti** letos se konají opět na Nejvyšším purkrabství. Sezónu v červnu zahájí premiéra inscenace Othello. Během léta budou uvedeny populární komedie i dramata z pera Williama Shakespeara. Nejvyšší purkrabství. 26. června až 6. září. **Jan Pištěk: Skryté příběhy.** Výstava je rekonstrukcí formativních dějů, konceptuálních a stylových proměn, jimiž autorova tvorba prošla. Zároveň je výběrem z jeho klíčových děl. Autor je známý též jako kostýmní výtvarník. Královský letohrádek. 13. 6.–7. 9. 2025. Otevřeno denně 10.00–18.00. Více na www.hrad.cz

...I V PODHRADÍ

Muzejní noci ve Vyšehradském podzemí. Přijďte zažít jedinečné dobrodružství! Vydejte se na cestu úseky historických chodeb, které v 17. století sloužily vojenské posádce k tajnému přesunu i úkrytu a které dohromady čítají téměř 1 km. Nechte se pohltit atmosférou dávných časů. Vyšehradské podzemí. Proběhne 14. 6. mezi 19. a 23. hodinou.

NA VÝSTAVU

Prales. Nechte se zavést do hlubin tropického pralesa. Své snímky vytištěné na prémiových materiálech vystavuje skupina fotografií a cestovatelů: Životní síla, Křehká rovnováha, Dýchající srdce planety, Energie života, Skrytý svět, Nespoutaná krása, Puls Země, Domov tisíců, Volání divočiny, Zázrak na každém listu. To je Prales... Fragment Gallery. Trvá do 5. 9. 2025. **Ladislav Sitenský — Cesta ke svobodě.** Výstava je poctou jednomu z nejvýznamnějších československých fotografů 20. století a zároveň připomínkou odvahy těch, kteří se postavili nacismu. Představuje stovku fotografií, z nichž většina vznikla v období války, tedy v době zmaru a beznaděje, ale i ty promlouvají svou lidskostí. NTM. Trvá do 5. 10. 2025. **František Skála: Abstractio per naturam.** Výstava malíře, sochaře a performeru (*1956) představí jeho aktuální tvorbu, v níž s lehkostí sobě vlastní kombinuje přírodní materiály, hravost a osobitou estetiku. Trafo Gallery. 6. 6.–20. 7. 2025.

GALERIE HMP

Komentovaná prohlídka Domu U Kamenného zvonu zaměřená na historii objektu. Proběhne 14. 6. od 14.00. Budova nemá bezbariérový přístup. Cena: vstupné na výstavu + lektorský příspěvek 30 Kč. Rezervace předem není potřeba. **Komentovaná prohlídka Zámku Troja.** Proběhne 29. 6. od 14.00. Bezbariérový přístup: pouze přízemí. Cena: Vstupné do zámku + lektorský příspěvek 30 Kč. Rezervace není potřeba.

NÁRODNÍ GALERIE

V lázni a v koupeli: Motivy koupání v českém a evropském moderním umění. Téma koupání v umění 19. a prvních desetiletích 20. století v sobě spojovalo zájem o tradiční motiv ženského nebo mužského aktu s novým zájmem o tělo, jeho hygienu i rekreaci, který se stal součástí života moderního člověka. 4. patro Veletržního paláce v expozici 1796–1918: Umění dlouhého století. Trvá do 10. 8. 2025. Otevřeno úterý – neděle, 10.00–18.00.

NA KONCERT

Pekelný pes má na mě vzték. Blues, jaké jste ještě neslyšeli. V jediném nezapomenutelném koncertu ožijí nejen příběhy starých bluesmanů ve strhujících variacích Michala Bystrova, ale i současných předních českých hudebníků. Vystoupí Vladimír Merta, Ivan Hlas, Daniel Fikejz, Jiří Šlupka Svěrák. Tihle mistři svého řemesla na jednom pódiu vás přenesou tam, kde to všechno začalo. Blues je víc než hudba – blues je život. Zajížte ho na vlastní kůži. Malostranská Beseda. 19. 6. od 20.00.

ZA ROHEM

Zelené svátky. Tematická instalace připomíná dnes již téměř zapomenutou tradici svátků pozdního jara, mezi nimiž dominovaly Letnice. Seznámíte se s pověrečnými způsoby ochrany hospodářství před uhranutím čarodějnic o filipjakubské noci, občeji k svátku Nanebevstoupení Páně či tradicemi ke sv. Janu Nepomuckému. Muzeum lidových staveb, Kouřim. Trvá do 22. 6.

NA VÝLET

Červen ve znamení oper Antonína Dvořáka. Ve dnech 16. 6. a 18. 6. vás v zámeckém parku ve Vysoké čeká Rusalka, 25. 6. a 27. 6. pak Čert a Káča. Památník je otevřen úterý–neděle, 10.00–16.00, park každý den 8.30–18.00. Památník Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbramě. **Kmochův Kolín 2025 – mezinárodní festival dechové hudby.** 60. ročník festivalu, jenž je pořádán na počest skladatele a kapelníka Františka Kmocha, nabídne nejlepší dechové soubory české i zahraniční, malé i velké, v doprovodu mažoretkových skupin různých věkových kategorií. Stěžejní bod programu je sobotní průvod všech zúčastněných měst. Kolín. 13.–15. 6.

Ondřej Sedláček